

Onderwerp Herinrichting Binnenstad West, diverse onderwerpen

Steller T. Klompmaker

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 8426

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 6952355

Datum 24 mei 2018

Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Het afgelopen jaar heeft u meerdere besluiten genomen over de Herinrichting Binnenstad West. Ook in de uitvoering hebben we aan deze kant van de binnenstad inmiddels flinke stappen gezet. Zoals u weet is de Astraat in het najaar van 2017 opnieuw ingericht en in mei van dit jaar zijn we begonnen met de herinrichting van de Brugstraat en de Munnekeholm. Wij hebben u toegezegd om uw raad over een aantal onderwerpen nog nader te informeren. Dat doen we met deze brief. De onderwerpen die aan de orde komen zijn het definitief ontwerp van het Akerkhof, fietsparkeren in de Brugstraat en omgeving en autoparkeren in het A-kwartier.

Definitief ontwerp Akerkhof

In uw vergadering van 28 maart 2018 heeft u het voorlopig ontwerp voor het Akerkhof vastgesteld. In deze brief informeren wij u over het definitief ontwerp van deze bijzondere stadsruimte (zie bijlage).

Het definitief ontwerp betreft een verdere uitwerking van het voorlopig ontwerp. Hieronder lichten wij de belangrijkste keuzes en verschillen toe, ten opzichte van het voorlopig ontwerp.

- Er is gekozen voor een warmere kleur graniet voor de 'zitrand' van de plantvakken. De kleurstelling van de zitrand past op deze wijze beter bij het materiaal van de historische Akerk.
- De gekozen grindverharding is grijzer van kleur ten opzichte van het voorlopig ontwerp, omdat dit type grind de gewenste structuur heeft.
- De sierlijst die als optie in het voorlopig ontwerp was meegenomen is in het definitief ontwerp vervallen. De sierlijst kost circa € 60.000 en past niet binnen de investeringsraming. Ook zonder de lijst kan openbare ruimte van hoge kwaliteit worden gerealiseerd. Indien gewenst, kan de sierlijst later worden toegevoegd.
- De nieuwe stadsruimte wordt voorzien van losse stoelen. De gemeente heeft deze stoelen zelf in beheer.

- Er is een leverancier gevonden voor het groen in de plantvakken die ervaring heeft met het realiseren van duurzaam kwaliteitsgroen in (binnen)steden. Samen met deze leverancier wordt de definitieve invulling van de plantvakken bepaald.
- De in het voorlopig ontwerp gepresenteerde (feest)verlichting heeft na gedetailleerdere verkenning teveel nadelen op het gebied van bevestigingsmogelijkheden (wel/niet in de bomen), de lichtuitstraling (vleermuizen) en het beheer (bomen minder bereikbaar voor onderhoud). Er wordt daarom een alternatief verlichtingsplan gemaakt met de beoogde sfeer als uitgangspunt.
- Om het gebruik van het Akerkhof als verblijfsplek te stimuleren, gaan we verkennen welke activiteiten georganiseerd kunnen worden, bijvoorbeeld rond de intocht van sinterklaas, de kerst en Eurosonic Noorderslag. Deze activiteiten kunnen financieel worden ondersteund vanuit bestaande budgetten.

In de aanloop naar de oplevering van de nieuwe stadsruimte gaan we nader in gesprek met de omgeving om te verkennen welke samenwerkingsverbanden er mogelijk zijn. We willen de laatste keuzes die nog worden gemaakt met hun afstemmen. Met name met betrekking tot het gebruik van de stoelen en het organiseren van activiteiten willen we graag dat ondernemers en bewoners actief betrokken raken.

Met de voornoemde keuzes en wijzigingen blijft de investeringsraming van het Akerkhof binnen de gestelde financiële kaders. Naar verwachting wordt na de zomer gestart met de herinrichting en wordt de nieuwe verblijfsplek medio november opgeleverd.

Fietsparkeren Brugstraat en omgeving

In de vergadering van 31 januari 2018 heeft uw raad het definitief ontwerp voor de herinrichting van de Brugstraat en de Munnekeholm vastgesteld. Naar aanleiding van de discussie in uw raad hebben wij toegezegd extra maatregelen te treffen om het fietsparkeren beter te organiseren. In maart – bij de besluitvorming over het Akerkhof en de flankerende maatregelen – bent u geïnformeerd over de globale aanpak. In deze brief gaan we in op de concrete maatregelen die worden getroffen.

Uitbreiden stallingscapaciteit

In de eerste plaats zullen wij de stallingscapaciteit in de directe omgeving van de Brugstraat uitbreiden met circa 150 plaatsen. Deze plekken worden gerealiseerd aan het Akerkhof, de Munnekeholm en de Schuitemakerstraat (zie kaart op de volgende pagina). Met deze extra capaciteit wordt voor een groot deel voorzien in de behoefte aan stallingsplekken in de Brugstraat en omgeving. De totale behoefte is hier circa 180 plekken.

De plekken aan het Akerkhof komen rond de zomer beschikbaar. Als de warenmarkt is geconcentreerd op de Vismarkt, zijn deze plekken niet beschikbaar. Nu is dat alleen tijdens evenementen, afhankelijk van de toekomstige ontwikkelingen rond de warenmarkt kan dit in de toekomst vaker voorkomen. De capaciteit in de Munnekeholm en in de Schuitemakerstraat wordt in de loop van dit najaar opgeleverd, zodra dit deel van de herinrichting gereed is.

De kosten van de extra stallingscapaciteit worden gedekt ten laste van bestaande budgetten.

Inzet stewards

Om fietsers in de Brugstraat te attenderen op de bestaande en de nieuwe stallingscapaciteit en om het gebruik daarvan te bevorderen, worden fietsstewards ingezet. De stewards worden ingezet op de drukste momenten, in ieder geval op de donderdagavond, de vrijdagmiddag en de zaterdag. Daarnaast wordt rekening gehouden met extra inzet op rustiger momenten en tijdens evenementen.

Met de inzet van stewards voor de Korenbeurs en op de Grote Markt worden goede resultaten bereikt. Wij verwachten dat de uitbreiding van de stallingscapaciteit in combinatie met de inzet van stewards ook in de Brugstraat een positief effect zal hebben.

De kosten van de inzet van de stewards worden eveneens gedekt ten laste van bestaande budgetten.

Structurele inzet op gedragsverandering

Wij realiseren ons dat de voorgestelde maatregelen voor de korte termijn een oplossing bieden, maar dat er meer nodig is om het fietsparkeren structureel beter te organiseren. In maart hebben wij uw raad geïnformeerd over het project 'Uitbreiding fietsenstallingen Binnenstad'. Dit project blijft uiteraard nodig.

Daarnaast zien wij dat de gedragsverandering die nodig is om het fietsparkeren in de binnenstad beter te organiseren een lange adem vergt. De inzet van fietsstewards krijgt steeds meer een structureel karakter. Waar wij de stewards tot nu toe steeds als tijdelijke maatregel inzetten, willen we daarom onderzoeken of het haalbaar is om hun inzet structureel te maken.

Het idee is om ‘citystewards’ in te zetten die in de eerste plaats als gastheer of -vrouw optreden in de binnenstad. Hun primaire taak is het verwijzen van fietsers naar de fietsenstallingen in de binnenstad, maar zij kunnen bezoekers ook op andere gebieden van dienst zijn of – indien nodig – aanspreken op hun gedrag. De stewards worden binnen Stadstoezicht ondergebracht, maar zijn geen toezichthouders of handhavers. Zij zullen wel in nauw contact staan met de toezichthouders en handhavers, zodat die kunnen optreden als dat echt nodig is.

Wij hebben bij de herinrichting van de binnenstad de toegankelijkheid van de binnenstad voor voetgangers de hoogste prioriteit gegeven. De nieuwe inrichting van de binnenstad wordt op basis van dat principe ontworpen. De toegankelijkheid mag niet worden beperkt door ongeorganiseerd fietsparkeren. Daarom treffen we met de realisatie van extra stallingscapaciteit en de inzet van (city)stewards maatregelen. Indien dit onvoldoende effect heeft willen we ook handhaving inzetten. Daarom onderzoeken we ook hoe plaatselijk een verbod op fietsparkeren buiten de vakken kan worden ingevoerd en wat er voor nodig is om zo’n verbod te handhaven.

De voorgestelde aanpak is bedoeld voor de binnenstad als geheel en niet specifiek voor de Brugstraat en omgeving. Als de aanpak wordt ingevoerd, willen wij daarmee (onder andere) in de Brugstraat ervaring opdoen. Wij zullen uw raad zo spoedig mogelijk verder informeren over de haalbaarheid.

Autoparkeren A-kwartier

Bij de vaststelling van het definitief ontwerp van de Brugstraat en de Munnekeholm in januari lag het opheffen van 12 parkeerplaatsen aan de Hoge der A voor. Op dit onderwerp is ingesproken door enkele bewoners uit het A-kwartier. Zij verwachten dat de parkeerdruk in hun deel van de binnenstad toeneemt als gevolg van de opheffing van de 12 parkeerplekken. De afgelopen jaren zijn stapsgewijs parkeerplaatsen opgeheven in het A-kwartier. Bewoners ervaren dat zij steeds moeilijker een parkeerplek kunnen vinden op redelijke afstand van hun woning. Naar aanleiding van deze inspraakreacties hebben wij u toegezegd in overleg te gaan met de bewoners om het verlies van de parkeerplaatsen aan de Hoge der A te compenseren.

Wanneer parkeerplaatsen in de binnenstad worden opgeheven, wordt de uitgifte van nieuwe vergunningen met hetzelfde aantal beperkt. Dit is bestaand beleid. Deze maatregel zorgt ervoor dat de verhouding tussen het aantal parkeerplaatsen en het aantal uitgegeven vergunningen na verloop van tijd weer in balans is. Daarbij moet worden opgemerkt dat de binnenstad in dit beleid wordt gezien als één geheel. Daarom is er geen directe relatie tussen de specifieke plek waar de parkeerplaatsen worden opgeheven en de beperking van het aantal vergunningen. Hierdoor kan de parkeerdruk in segmenten van de binnenstad – zoals het A-kwartier – hoog blijven. Naast het beperken van het aantal uitgegeven vergunningen, is daarom samen met de bewoners gezocht naar aanvullende alternatieven voor de 12 parkeerplaatsen.

Overleg met bewoners

Het overleg met het A-kwartier is in drie stappen georganiseerd. Op 25 april jongstleden is een inloopbijeenkomst georganiseerd waarvoor bewoners van het A-kwartier die wonen tussen de Hoge der A en de Kijk in’t Jatstraat en tussen de Noorderhaven en de Reitemakersrijge zijn uitgenodigd. Op deze bijeenkomst is met circa 40 mensen gesproken.

Vervolgens is op 8 mei doorgesproken met een afvaardiging van buurtbewoners. Omdat in één van de oplossingsrichtingen plekken worden aangeboden in de Schilderswijk (zie hierna), is ook met een afvaardiging van bewoners uit de Schilderswijk gesproken. Tot slot hebben wij alle inwoners van het A-kwartier na het collegebesluit via een brief geïnformeerd over de gekozen oplossingsrichting.

De voorgestelde oplossingsrichtingen

In het overleg met de buurt hebben wij twee oplossingsrichtingen voorgesteld, namelijk:

1. De wijziging van vergunningsgebieden
2. Het beschikbaar stellen van plekken in buurtstallingen

Ad 1. Wijzigen vergunningsgebieden

Op dit moment wordt het gebied binnen de Diepenring in het kader van parkeren gedefinieerd als binnenstad. Het A-kwartier maakt daar onderdeel van uit. In de nieuwe parkeervisie – die in mei ter vaststelling aan uw raad is aangeboden – wordt voorgesteld om opnieuw kritisch naar de indeling van de parkeergebieden in de binnenstad te kijken.

Het is een optie om het parkeergebied Binnenstad uit te breiden met (delen van) de Hortusbuurt, Westerhaven en omgeving en Binnenstad Oost. Deze nieuwe gebieden kunnen vervolgens worden gesplitst in twee (of meer) zones. Dat zorgt enerzijds voor een evenrediger verdeling van de parkeerdruk en anderzijds voor een tarifiering die meer past bij het binnenstedelijk karakter van de nieuwe gebieden. De uitwerking van dit voorstel wordt – indien akkoord bevonden – na de besluitvorming over de parkeervisie opgepakt en vergt enige voorbereidingstijd.

Vooruitlopend daarop kunnen – in overeenstemming met de parkeervisie – tenminste 12 parkeervergunningen voor de Schilderswijk aan bewoners van het A-kwartier worden uitgegeven.

Ad 2. Beschikbaar stellen van plekken in buurtstallingen

In de beantwoording van de motie ‘Diepenring voor alle Stadgers’ wordt voorgesteld om bewoners te verleiden een parkeerplek in een buurtstalling te huren. Deze oplossingsrichting is uitgewerkt voor het A-kwartier.

De buurtstallingen aan de Sledemenerstraat en de Schoolholm liggen in of in de directe omgeving van het A-kwartier. In deze stallingen zijn op dit moment respectievelijk 1 en 8 parkeerplaatsen beschikbaar. Deze plekken worden gereserveerd voor bewoners uit het A-kwartier.

Normaalgesproken worden parkeerplekken in buurtstallingen aangeboden aan de eerstvolgende op de wachtrij, ongeacht de afstand tussen de woon- of werkplaats en de stalling. In deze oplossingsrichting worden de 9 gereserveerde plekken in de Sledemenerstraat en de Schoolholm aangeboden aan de eerstvolgende wachtende uit het A-kwartier. Om uiteindelijk op het aantal van 12 plekken uit te komen, worden de eerste drie plekken die vrijkomen ook voor het A-kwartier gereserveerd.

Dit betekent dat wachtenden uit andere delen van de binnenstad langer moeten wachten op een aanbod. Om die reden wordt de periode waarin men in kan gaan op het aanbod in de tijd beperkt, bijvoorbeeld tot 3 maanden.

Wij realiseren ons dat parkeervergunningen voor parkeren op straat goedkoper zijn dan het huren van een plek in een buurtstalling. De prijzen bedragen op dit moment respectievelijk € 241,28 en € 840,-. Voor veel bewoners vormt dit prijsverschil een drempel. Om deze drempel weg te nemen is in de beantwoording van de motie voorgesteld om met een ingroeimodel te werken. Aan de bewoners van het A-kwartier willen wij – een nader uit te werken – ingroeimogelijkheid aanbieden. Dit betekent dat zij niet direct het volledige bedrag betalen, maar dat de prijs jaarlijks wordt verhoogd totdat het normale niveau van de buurtstalling wordt bereikt.

De reacties

Tijdens de inloopbijeenkomst van 25 april bleek dat er onder de aanwezigen veel zorg is over de parkeerdruk in het A-kwartier. In eerste instantie richtte de discussie zich dan ook op de noodzaak van het verdwijnen van de parkeerplaatsen aan de Hoge der A. Vervolgens is gesproken over de voorgestelde oplossingsrichtingen. De reacties zijn als volgt samen te vatten:

- Parkeren in de Schilderswijk heeft niet de voorkeur omdat de parkeerdruk daar ook hoog is, dit vonden zowel de bewoners van het A-kwartier als de bewoners van de Schilderswijk;
- Parkeren in buurtstallingen heeft eveneens niet de voorkeur omdat het ingroeimodel er uiteindelijk toe leidt dat men de volledige huur van een buurtstallingplek gaat betalen, wat niet voor iedereen haalbaar is;
- Voor de invoering van bewonersparkeren – dus met uitsluiting van bezoekersparkeren – blijkt wel draagvlak te zijn.

Dit beeld is in het overleg van 8 mei met een kleine groep bewoners bevestigd en aangescherpt. De bewoners ervaren dat de parkeerdruk nu al hoog is, omdat er in het verleden ook al parkeerplaatsen zijn verdwenen. De compensatie van de 12 parkeerplaatsen aan het Hoge der A is wat hen betreft nodig, maar lost het probleem niet op. Samengevat stellen de bewoners voor om:

- Een structurele oplossing uit te werken die voor een langere termijn houdbaar is;
- Daarvoor een visie op bewonersparkeren in de binnenstad te ontwikkelen, die aansluit bij het gemeentelijk beleid om de binnenstad bewoonbaar te houden voor diverse doelgroepen;
- Daarbij primair bewonersparkeren te onderzoeken, maar ook breder te kijken naar de uitbreiding van de capaciteit in buurtstallingen en de verkeerscirculatie van met name bezoekers van de binnenstad;
- In de tussentijd geen korte termijnoplossingen uit te werken, maar te kijken of er fysiek parkeerplaatsen terug kunnen worden gebracht op andere plekken in het A-kwartier (de bewoners komen hiervoor met voorstellen).

Vervolg

In de binnenstadsvisie hebben wij onder andere ingezet op het verbeteren van de toegankelijkheid en de verblijfskwaliteit van de binnenstad. Op verschillende plekken in het centrum verdwijnen parkeerplekken om ruimte te maken voor andere functies. Dat is het onvermijdelijke gevolg van de ambities die we hebben. Wij zien dat het bewonersparkeren hierdoor in delen van de binnenstad onder druk komt te staan.

We werken op verschillende niveau's aan oplossingen om het parkeren in de binnenstad goed te organiseren. In de eerste plaats voeren we het bestaande beleid uit om het aantal parkeerplaatsen en het aantal vergunningen met elkaar in balans te houden. Bovendien biedt de parkeervisie aanknopingspunten voor een nieuwe indeling van de binnenstad. En we hebben in de beantwoording van de motie 'Diepenring voor alle stadjes' mogelijke oplossingsrichtingen aangegeven voor bewonersparkeren aangegeven.

Wij begrijpen echter wel dat dit voor de bewoners die de parkeerdruk dagelijks ervaren niet concreet genoeg is. Wij zullen uw raad daarom zo spoedig mogelijk een samenvatting sturen van onze visie op parkeren voor bewoners in de binnenstad. Daarbij zullen wij de consequenties van de invoering van bewonersparkeren in kaart brengen. We geven daarmee een aanzet voor de gedetailleerdere uitwerking van een visie op parkeren voor bewoners in de binnenstad.

Omdat die gedetailleerde uitwerking tijd zal vragen, zullen wij in de tussentijd de voorstellen van de bewoners voor het realiseren van nieuwe parkeerplekken op haalbaarheid toetsen. De plekken die haalbaar zijn zullen we aanleggen. Mocht dit tot onvoldoende plekken leiden, dan geven we aan aantal bewoners uit het A-kwartier parkeervergunningen uit in de Schilderswijk. Dit zien wij als de beste oplossing voor de korte termijn.

Wij willen het overleg met de bewoners over het parkeren in het A-kwartier de komende tijd voortzetten. Er is een afvaardiging van bewoners ontstaan die constructief wil zoeken naar oplossingen om de parkeerdruk te verminderen. Met hen zullen we nauw contact houden en daarnaast informeren wij alle bewoners uiteraard als daar aanleiding toe is.

Tot slot

De Herinrichting Binnenstad West komt nu volop in de fase van de uitvoering. Dit betekent dat de belangrijkste besluiten door uw raad al zijn genomen. Hierop is één uitzondering, namelijk de vaststelling van het voorlopig ontwerp van de omgeving rond Academie Minerva. Dit besluit verwachten wij in uw vergadering van september te kunnen agenderen. Uiteraard zullen wij u daarnaast blijven informeren over de uitvoering van de herinrichting als daartoe aanleiding is.

Wij vertrouwen er op u hiermee – voor dit moment – voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

BINNESTAD
GRONINGEN

HET AKERKHOF

HET AKERKHOF

Binnen het project Astraat-Brugstraat-Munnekeholm ligt het Akerkhof. Als bijzondere plek vraagt dit om een specifieke inrichting. Deze plek voor de toren aan de westzijde van de kerk maakt onderdeel uit van een groter geheel; de Vismarkt, maar kent ook een eigen karakter, mede door de groene inrichting.

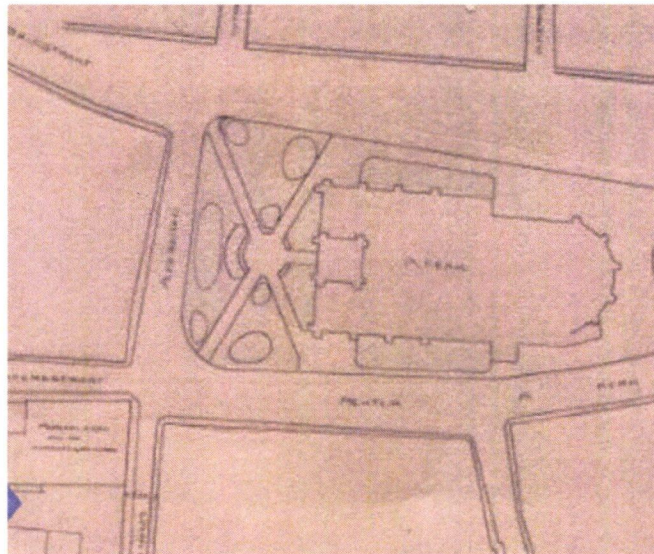
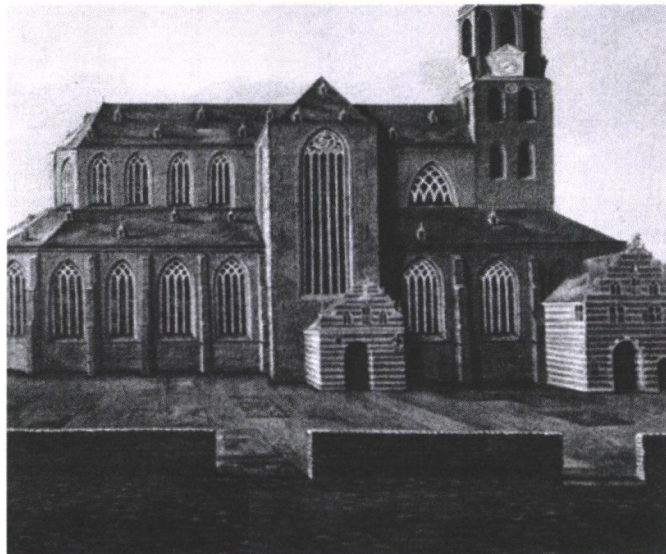
De plek voor de toren vraagt om een uitnodigende en intieme sfeer, als openbare verblijfsplek, met een groen karakter, uitnodigend om te bezoeken, om door te lopen, om te gebruiken. Gezien de lading van de plek met de monumentale Der Aa-Kerk en de geschiedenis van het vroegere kerkhof kan het tevens een plek zijn voor bezinning en rust, te midden van de hectische binnenstad.

HISTORIE

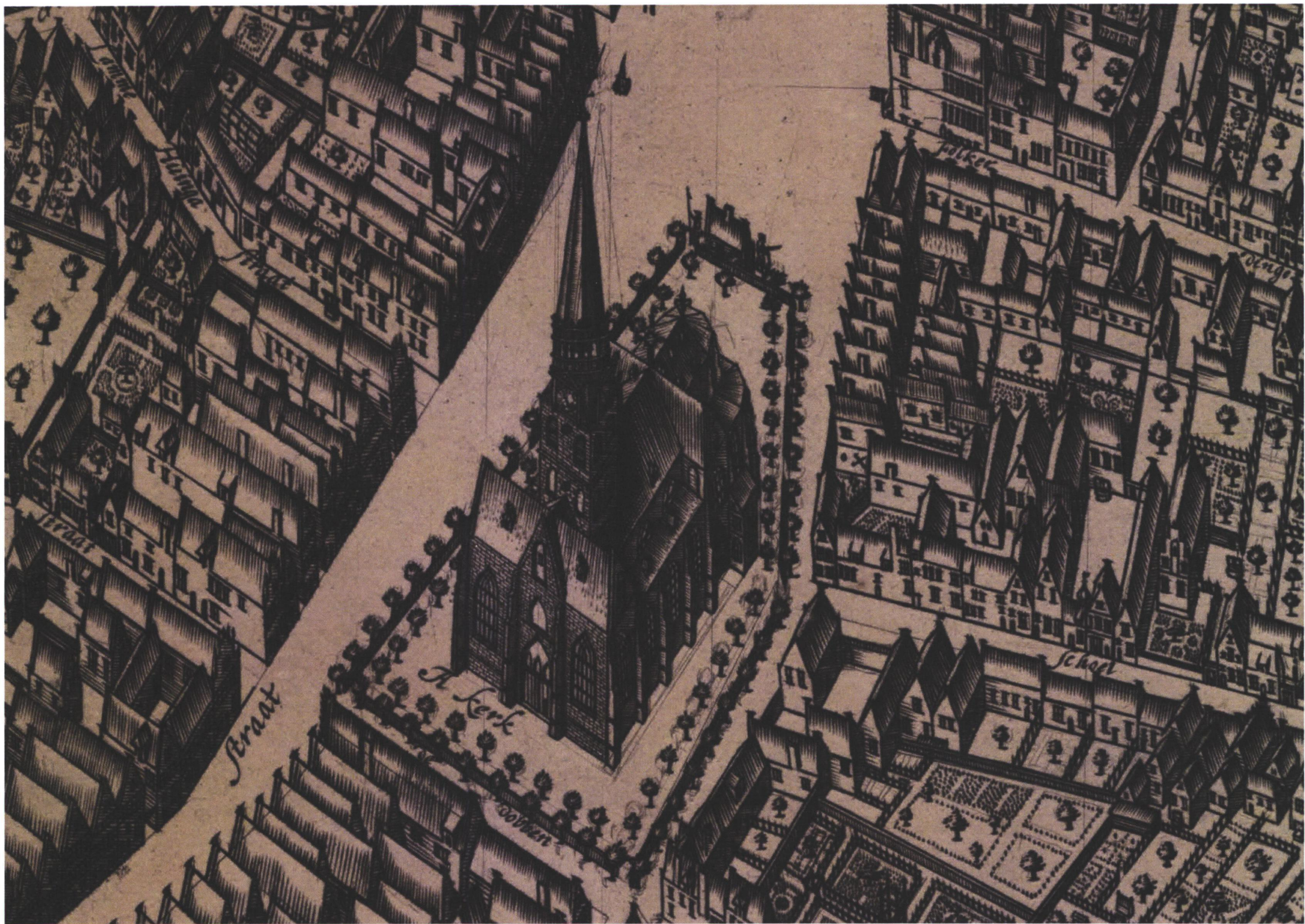
Het Akerkhof is van oudsher een plek van betekenis in de stad en maakt als zodanig deel uit van het collectief geheugen. Door de sporen uit het verleden beleefbaar te maken, wordt de historie tastbaar. Hiernaast staat de kaart van Hauboits (1645) met duidelijk herkenbaar:

- de contouren van het kerkhof (de eigen ruimte van de kerk);
- de verdwenen westelijke travee voor de toren;
- de ingangen van het kerkhof op de hoeken.

De contouren van het Akerkhof zijn vertaald in het plateau waarop de Der Aa-kerk en Korenbeurs staan. Ook de entrees, in de vorm van de hoeken, functioneren nog steeds in het huidige plantsoen. Deze sporen van het verleden zijn de basis voor het nieuwe verblijfsgebied op het Akerkhof.

HET NIEUWE AKERKHOF

DE STADSRUIMTE

De inrichting voor de toren van de Akerk is opgebouwd uit lagen die verwijzen naar heden en verleden. De basislaag is de stadsruimte, gevormd door de gevelwanden rondom en de bestrating van gele steentjes. Een ruimte waar veel gebeurt met functies als winkels, horeca en verkeer.

DER AA-KERK : EEN EIGEN RUIMTE

De natuurstenen plint waarop de Der Aa-kerk, de Korenbeurs en Vismarkt staan sluit qua maat en materiaal goed aan op de kerk en de contouren van het oude Akerkhof. Deze basis wordt versterkt door de randen met granietkeien door te trekken voor de Atoren en zo één geheel te maken van de ruimte rond de Akerk.

HET HOF

Het verblijfsgebied met de bloeiende omkadering versterkt de eigen ruimte van de kerk. Het zorgt ervoor dat je als het ware een ruimte binnengaat die bij de Der Aa-kerk en specifiek bij de Atoren hoort. Het beantwoordt tegelijkertijd aan de wens om van deze speciale stadruimte een groene verblijfsplek te maken met mogelijkheden om, niet-commercieel, te zitten. De plantvakken hebben een zitrand waar je kan genieten van de dynamiek van de stad of waar je je kunt terug trekken in het hof. De gevarieerde beplanting zorgt voor beleving én geborgenheid.

Aan de binnenkant van het verblijfsgebied is gekozen voor halfverharding. Dit benadrukt de informele sfeer. Het materiaal laat goed lucht en water door. Dit om de groeiplaats van de bomen te beschermen. Binnen het hof is gekozen voor verplaatsbare stoelen en tafels, waarmee een informele openbare manier van zitten ontstaat.

SYMBOLIEK VAN DE PLEK

De Der Aa-kerk is vroeger groter geweest. Voor de toren was nog een travee. Deze is goed te zien op de kaart van Haubois. Op basis van opgravingen in het verleden zijn nu de contouren van de buitenmuur gereconstrueerd. In het ontwerp worden deze sporen van het verleden subtiel zichtbaar gemaakt met een dunne messing strip in de halfverharding.

De relatie tussen de kerk en de plek wordt verder versterkt door binnen en buiten met elkaar te verbinden. Dit kan op verschillende manieren met respect voor het eigene van de plek. Te denken valt aan:

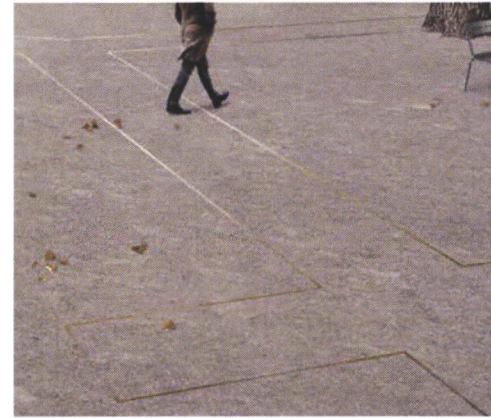
- toevoegen van (drink)fontein in de vorm van een doopvont
- het openstellen van de toren en de Der Aa-kerk
- orgelmuziek die doorklinkt op de plek
- verlichting

A.
De stadsruimte (geel)
De dynamiek van de stad

C.
Omsluiting van het nieuwe hof met plantbakken.
Een combinatie van zitranden en aantrekkelijk groen op maaiveld

D.
Halfverharding binnen het hof

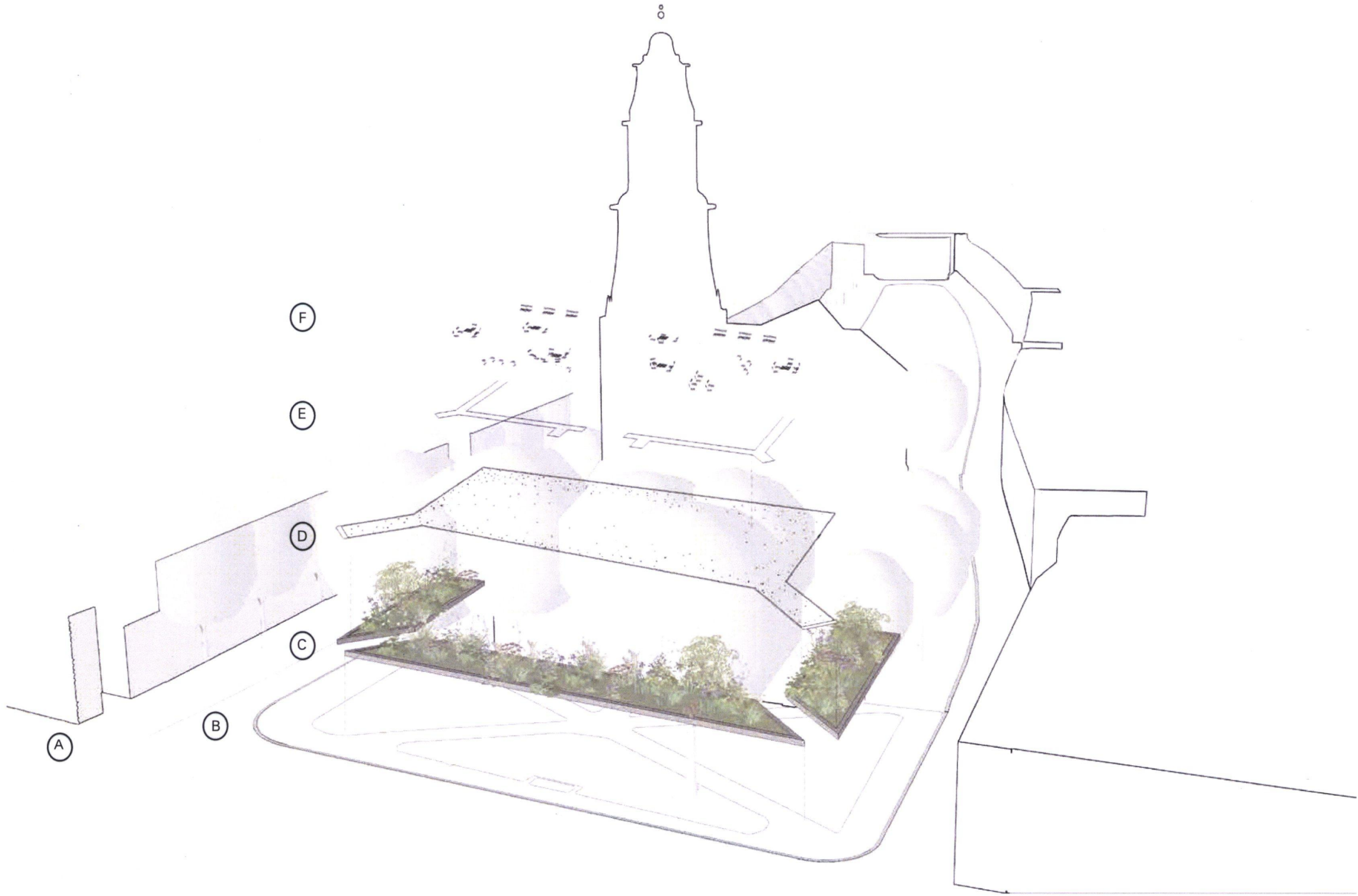

F.
Verplaatsbare stoelen en tafels voor een informele ontspannen sfeer

B.
Plint met kerk en bestaande bomen
De natuursteenband en granietkeien worden doorgetrokken voor de Atoren.

E.
Markering verloren travee door middel van messing strips in halfverharding.

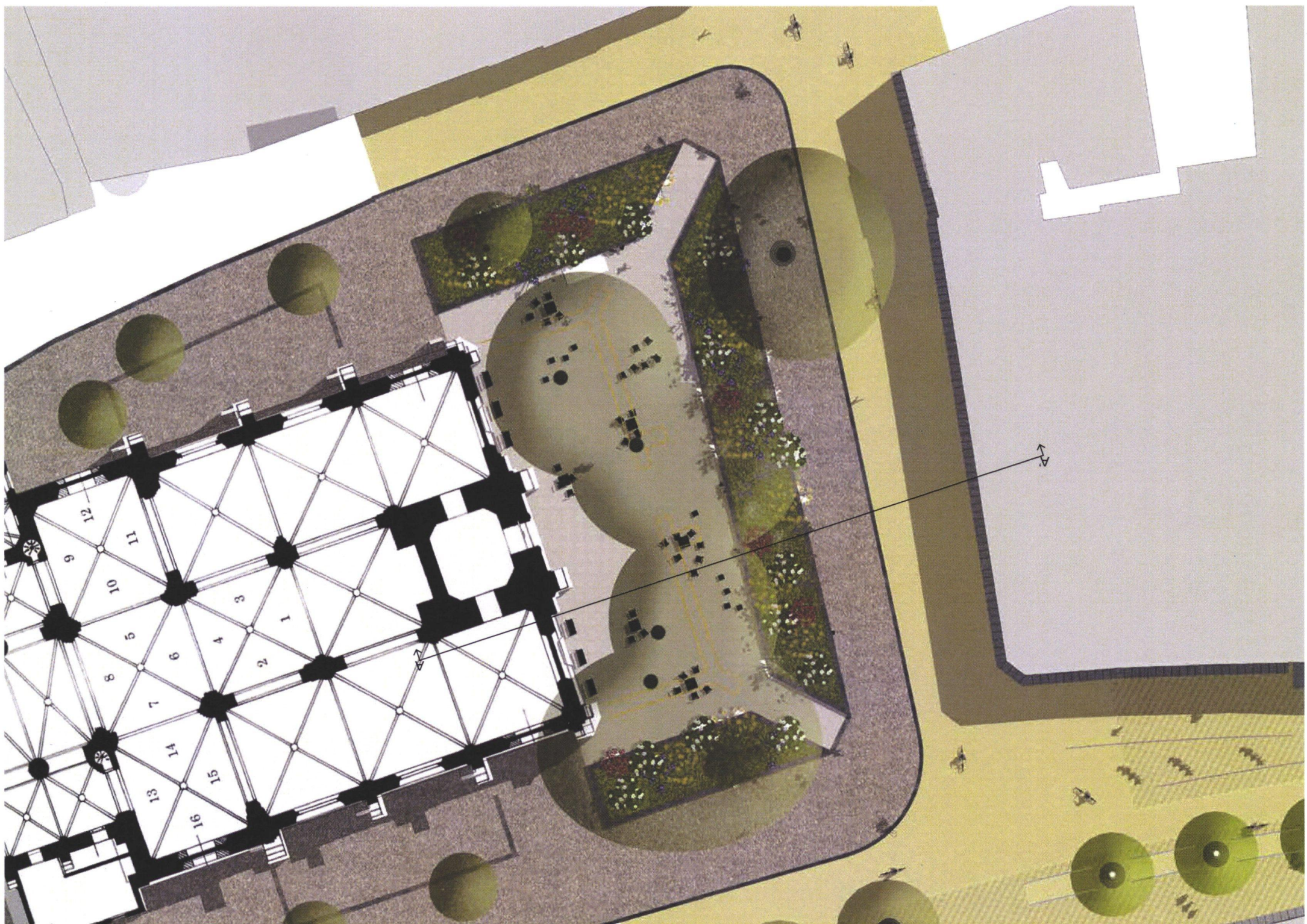

Doorsnede AA'

GEBRUIK

Het gebruik van de verblijfsplek staat niet vast, het is een plek voor iedereen, jong en oud en biedt met name verschillende vormen van niet-commercieel zitten. De randen van de plantvakken zijn bij uitstek geschikt om te zitten, zowel gericht op de aangrenzende drukke winkelstraten, als gericht op de kerk en de verblijfsplek. In de binnenruimte staan tafeltjes en parkstoeltjes voor een informele sfeer.

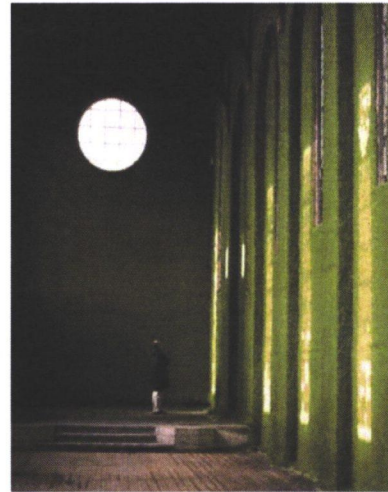
De Der Aa-kerk is in de huidige situatie een gesloten gebouw. De plek rond de kerk is daarmee ook onbestemd. De nieuwe inrichting zorgt ervoor dat het Akerkhof en de kerk weer verbonden worden. Omdat de Der Aa-kerk ook een bijzondere locatie is met een waardevol interieur en een specifieke programmering, is een wisselwerking tussen de binnenzijde en buitenzijde voor de hand liggend.

De wens is om deze interactie nog meer te versterken door de deuren voor de toren en de kerk vaker te openen. Voor de Atoren kan gedacht worden aan de sfeer van een kapel waar je een kaars aansteekt. De ruimte in de voet van de toren kan bijvoorbeeld mogelijkheden bieden voor culturele invulling (bijvoorbeeld samen met het CBK of het Groninger Museum). Nader onderzoek en monitoring ten behoeve van de vleermuizenpopulatie die in de toren huist is daarvoor wel noodzakelijk.

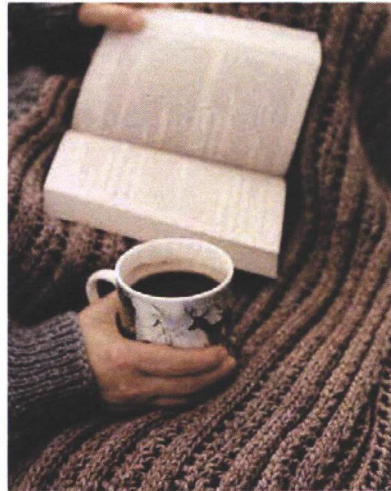
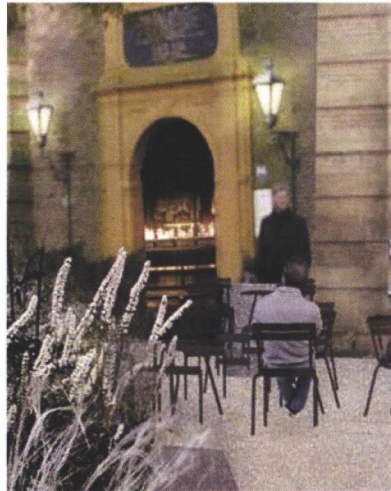
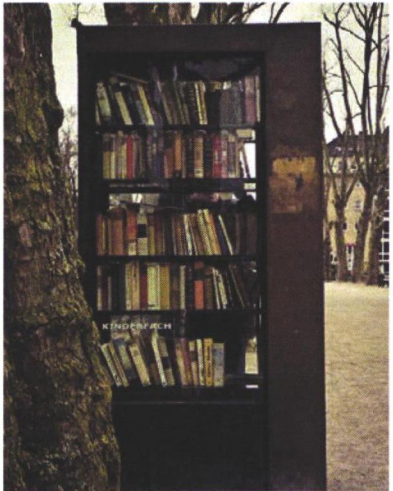
De invulling van de buitenruimte is niet-commercieel. Mogelijk geeft het een meerwaarde als er een wisselwerking ontstaat tussen het gebruik van de plek en de beschikbare faciliteiten in de omgeving. Daarbij valt te denken aan:

- een karretje met boeken om te lenen;
- een deken bij de koffie om de hoek;
- woensdagmiddag spelletjesmiddag;
- een spontaan klassiek concert.

Zo ontstaat een plek voor en door de stad.

KWALITEITSGROEN

Het huidige plantsoen is weinig aantrekkelijk als verblijfsplek, maar wordt als groene plek wel zeer gewaardeerd. De grasperken blijven kaal, onder de bomen is het donker. De kerk heeft een gesloten gevel. Om van de ruimte voor de Der Aa-kerk een aangename verblijfsplek te maken moet er meer daglicht worden toegelaten op de plek. Dit daglicht is enerzijds nodig om er aangenaam te kunnen verblijven en anderzijds om de kwaliteit van het groen op het maaiveld te kunnen verbeteren.

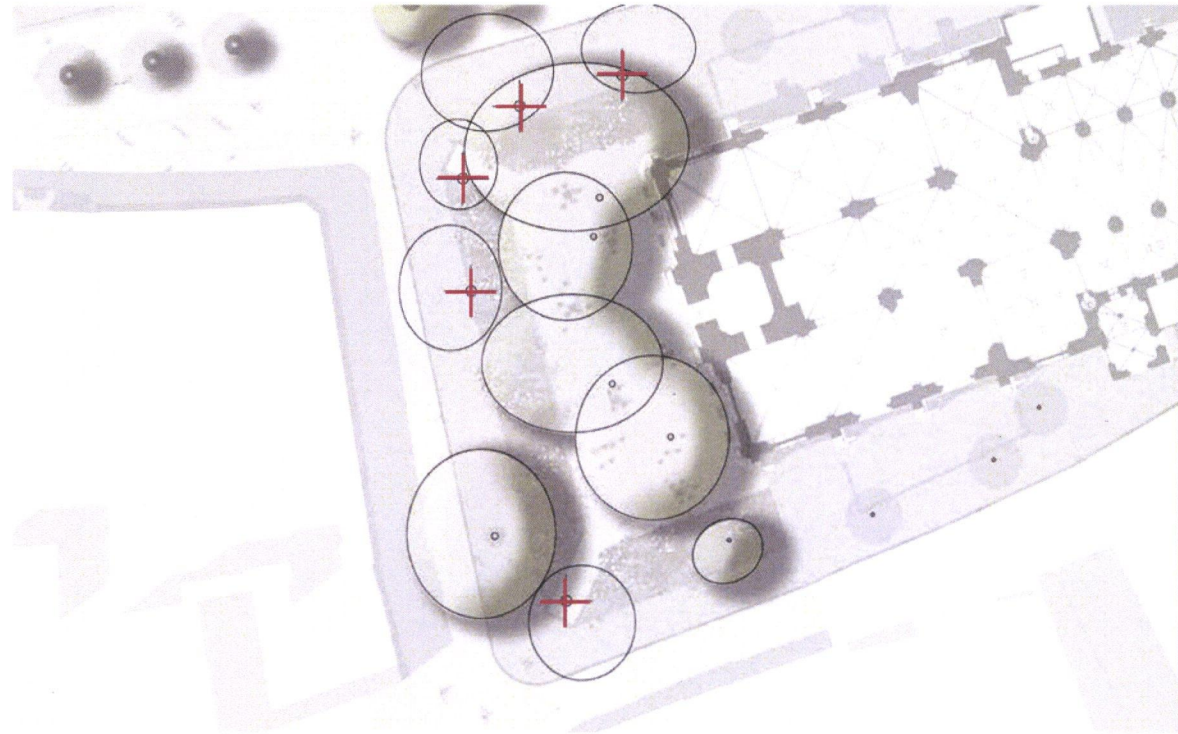
Om meer daglicht op de plek te krijgen worden 5 van de 11 bomen gekapt. Om te bepalen welke bomen wel en welke niet worden gekapt, is onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de bomen. Op basis van dit onderzoek is er voor gekozen om de 6 monumentale bomen in te passen in de plannen en de condities voor deze bomen te optimaliseren. De 5 bomen met een mindere kwaliteit en/of levensverwachting worden gekapt.

Daarnaast voegen we nieuw kwaliteitsgroen toe in de verhoogde plantvakken die de open ruimte aan de binnenzijde voor de toren omvatten. De beplanting sluit niet af, maar maakt contact en doorzicht vanuit de omgeving mogelijk. De plantvakken krijgen een gevarieerde bloeiende beplanting die in alle 4 seizoenen aantrekkelijk is. Er wordt een mengsel van sterke vaste planten, siergrassen, bloembollen en een enkele solitaire heester samengesteld. Deze combinatie geeft door het jaar heen regelmatig een ander beeld qua kleur en structuur. Er ontstaat op termijn een natuurlijk evenwicht tussen de planten.

Daarbij is specifieke aandacht voor:

- een aantrekkelijk winterbeeld (silhouetten, bessen, twijgkleuren en bloembollen)
- de kwetsbaarheid (stevige soorten in de randen, meer planten per m²)
- biodiversiteit en ecologische waarde
- de schaduwrijke plekken

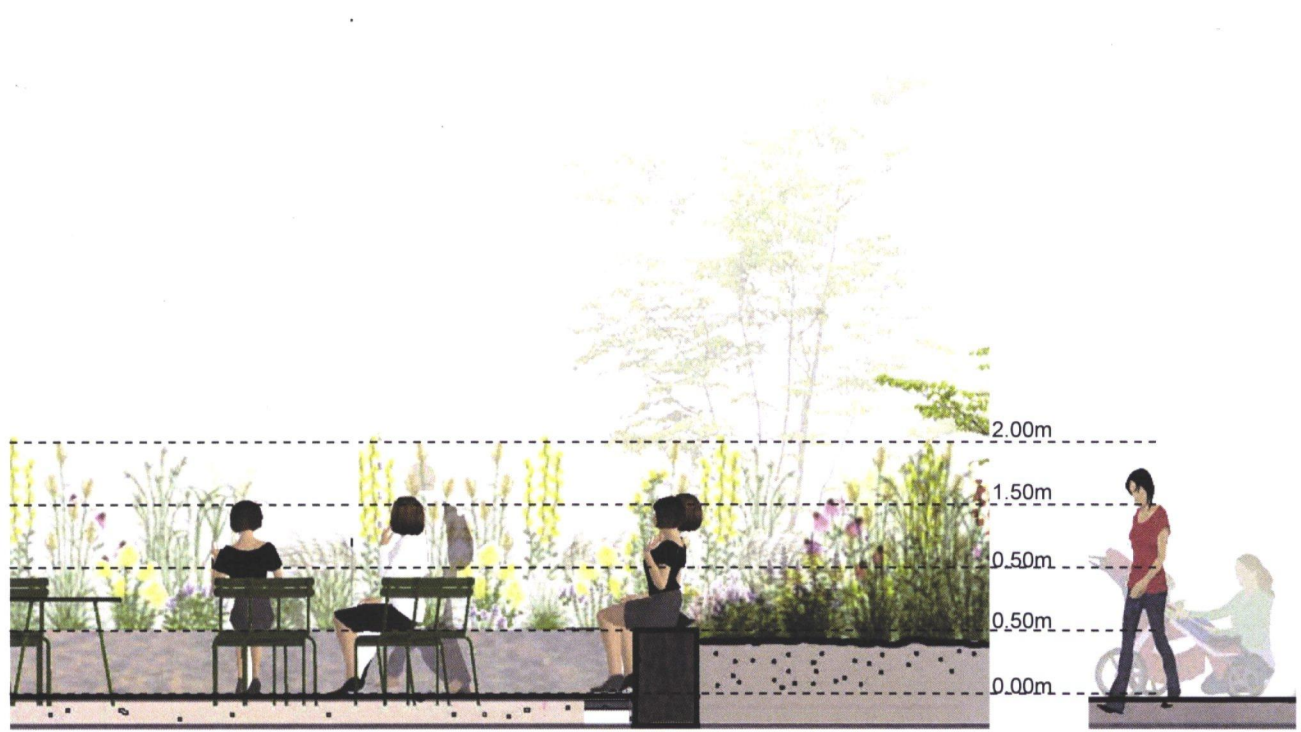
De inrichting van de Akerkhof met bomen, plantvakken en parkverharding levert een bijdrage aan een gezonde leefomgeving, biodiversiteit, de opvang van regenwater en brengt verkoeling gedurende hete zomers.

⊕ = te kappen bomen

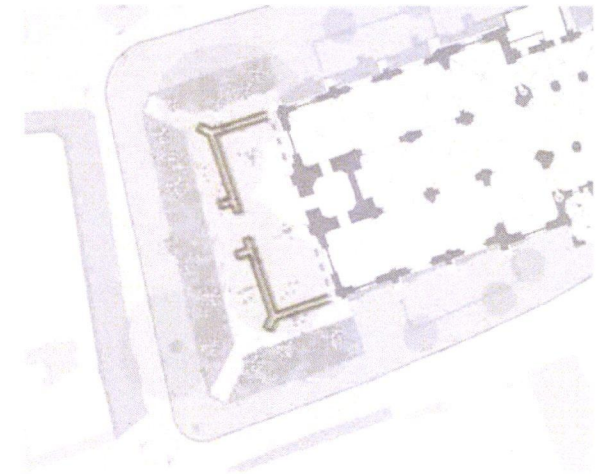

SYMBOLIEK VAN DE PLEK

(DRINK)FONTEIN IN DE VORM VAN EEN
DOOPVONT

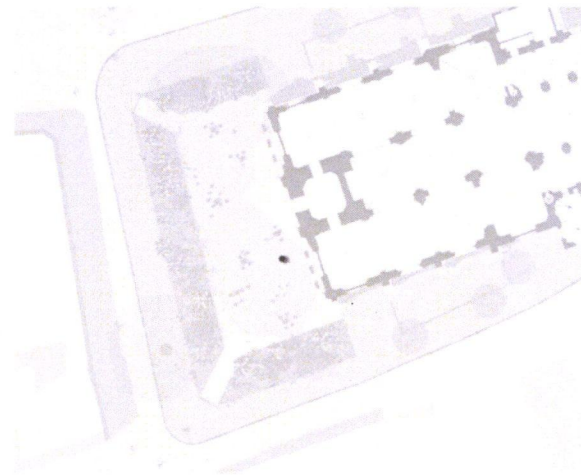

SUBTIELE DUNNE MESSING STRIP IN DE HALFVERHARDING MAAKT DE CONTOUREN VAN DE VROEGERE BUITENMUREN ZICHTBAAR.

Kintsugi

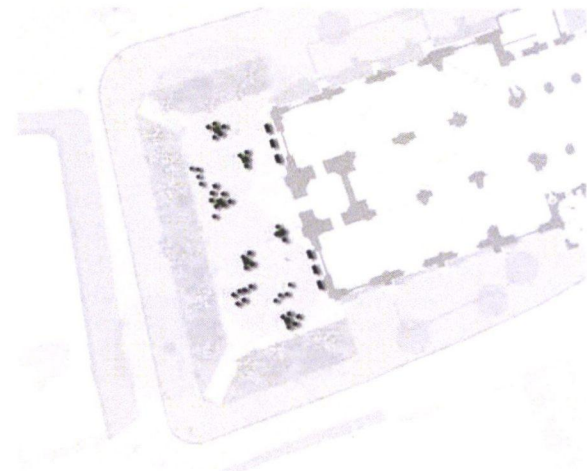

STOELEN EN TAFELS

De verblijfsplek kent verschillende vormen van niet-commercieel zitten. Een veelgehoorde wens.

De plantvakken hebben een zitrand waar je aan de ene kant de dynamiek van de stad kunt ervaren en waar je aan de binnenkant juist meer van de rust kunt genieten. De gevarieerde beplanting zorgt voor beleving en geborgenheid.

Er is gekozen voor verplaatsbare stoelen en tafels, waardoor een informele manier van zitten ontstaat. Altijd aan te passen aan de wens van het moment.

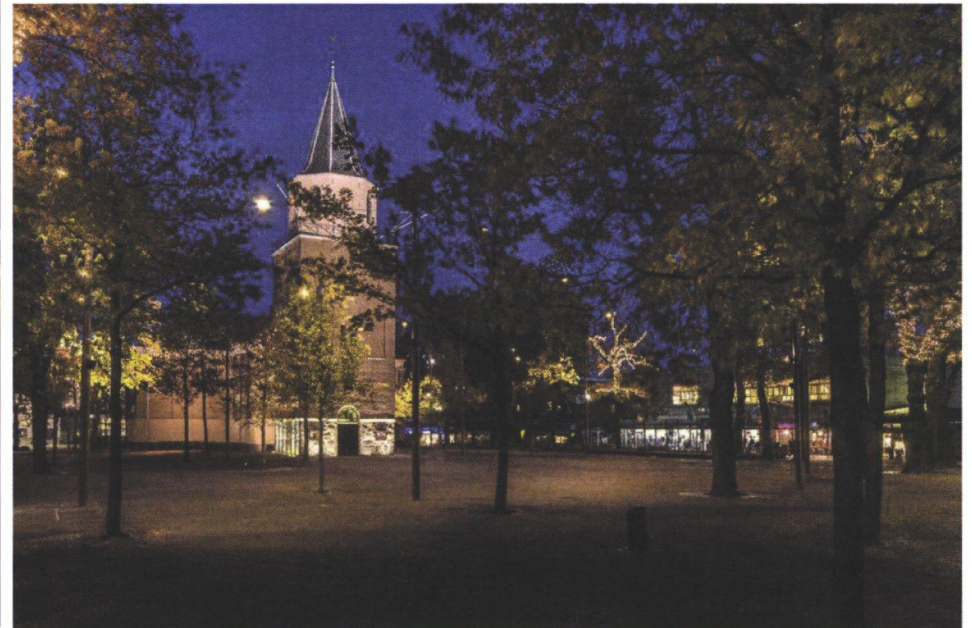

VERLICHTING

Het Akerkhof wordt ook na zonsondergang een aangename en veilige verblijfsplek. Hiervoor wordt verlichting op maat ontworpen. In het hof ligt de nadruk op sfeer, de verlichting draagt bij aan het unieke informele karakter van deze speciale stadsruimte. De referentiebeelden op deze pagina geven een beeld van plekken waar het lichtplan de sfeer en het karakter van de plek versterkt. Bij de definitieve keuze van de verlichting wordt rekening gehouden met de bomen en de vleermuizen.

De kerktoren wordt aangelicht en is een belangrijk herkenningspunt in de nachtelijke skyline van Groningen. Hiervoor zijn lichtmasten geplaatst op de koppen van de Brugstraat en de Schuitemakersstraat. Er wordt gezocht naar alternatieven voor het aanlichten van de toren, waarvoor geen lichtmasten nodig zijn.

Naast de sfeerverlichting in het hof, wordt rondom de gebruikelijke openbare straatverlichting gerealiseerd.

SFEERIMPRESSIE

REFERENTIEBEELDEN

mei 2018

www.ruimtevoorjou.groningen.nl

